

У складу са Законом о научноистраживачкој делатности, Законом о високом образовању, Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије, Релевантним актима и прописима Универзитета у Крагујевцу, Статутом Факултета, Програмом научноистраживачког рада 2020-2024, Финансијским планом Факултета и расположивим материјалним ресурсима, Извештајима о научноистраживачком раду и међународној сарадњи Факултета, Извештајем о самовредновању Факултета, као и индивидуалним плановима наставника и истраживача, Наставно-научно-уметничко веће Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу доноси

План научноистраживачког рада и међународне сарадње Факултета у 2024. години

Опште напомене: у складу са горе наведеним актима, Факултет ће и у 2024. години, настојати да својим радом на пољима научноистраживачке делатности и међународне сарадње афирмише основне вредности хуманитета, филологије и науке о уметностима у савременом (српском) друштву, те да на тај начин промовише позицију хуманистичких наука у (српском) друштву као стожера националног језика, културе, идентитета и савести. У том смислу, а у складу са Програмом научноистраживачког рада за период 2020-2024, Факултет као приоритет Плана научноистраживачког рада Факултета и даље види **подстицање изврности**. Факултет ће настојати да институционално подстиче и **релевантност** научноистраживачког рада, као и **интернационализацију** научноистраживачког рада Факултета, које и даље сматра значајним инструментима постизања изврности.

1 План научноистраживачког рада

1.1 Планирани научни скупови

1.1.1 Планирана учешћа на научним скуповима

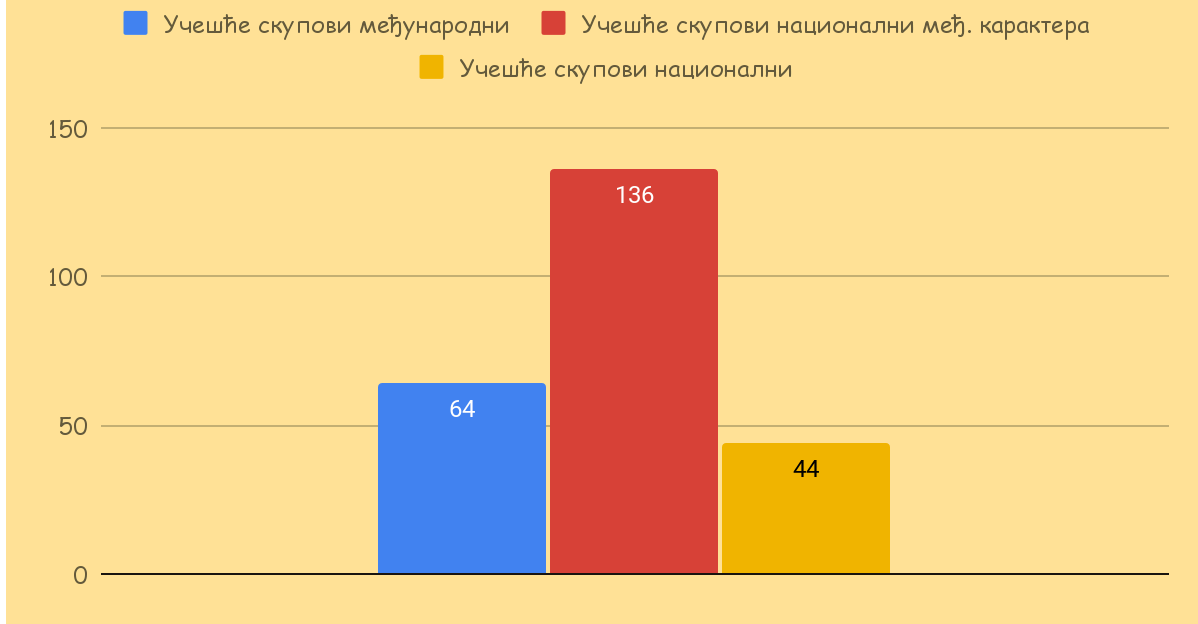
Опште напомене: Након пандемијског режима виртуалног рада, научне конференције су се вратиле у регуларни режим рада, премда све чешће у хибридној

форми; видео конференцијска веза омогућава излагања и оним учесницима који иначе не би могли да присуствују конференцијама, те у том смислу Факултет планира да у наредном периоду узме учешћа у оваквим хибридном формама организовања конференција. И даље важе исте напомене о томе да међународна презентација **подиже ниво одговорности** према изврности истраживања, док се истовремено **постиже интернационална дисеминација**, те **подиже видљивост** истраживача и институције. С обзиром на то да агенције за рангирање универзитета користе упитнике пласиране међу иностраним истраживачима, интернационализација и повећана међународна видљивост могу утицати на бољи пласман читавог Универзитета. Иако поједине ранг листе универзитета каква је и позната Шангајска листа успостављају квантитативне критеријуме које запостављају или потцењују хуманистику, овакви, иако строго формални, показатељи напретка у изврности могу бити подстицајни за прилив младих (интернационалних) истраживача, те могу представљати неку врсту повратне информације и сатисфакције запосленим истраживачима и институцији у целини. Истовремено, учешћа на конференцијама и даље представљају основни начин структурирања истраживачке године, с обзиром на то да су рокови за предају апстраката и радова фиксни, те на тај начин задају оквире за ритам истраживања, и **повећавају укупну продуктивност**.

У том смислу, Факултет планира да настави суфинансирање учешћа на конференцијама, сматрајући ту подршку значајним формалним средством подршке изврности, дисеминацији, интернационализацији и продуктивности.

Број планираних конференција незнатно је порастао у односу на претходне године (244 са 228), а квантитативна дистрибуција планираних конференција по типу (националне / међународне) представљене су графиком испод:

Планирана учешћа на конференцијама

Подаци приказани на графику одсликавају већ успостављене трендове оријентације наставника и сарадника ка скуповима одређеног типа. Као и претходне године, види се да је интерес истраживача учешће на конференцијама међународног значаја које се одржавају у земљи, па тек онда, у двоструко мањој мери, учешће на међународним скуповима у иностранству. То је последица чињенице да је валоризација ових скупова и даље иста, или је чак померена у корист националних скупова међународног значаја. С друге стране, финансијски аспект, као и напор и време које је потребно уложити у организацију одласка на конференцију у иностранству су вероватно демотивишући фактори. Као и раније, важно је планирати и одржати интересовање наставника за националне скупове, али се из горњег графика види да националне конференције овим трендом уопште нису угрожене.

Општа напомена: Бројке представљене графиком изнад су пројекција наставника, и оне су традиционално веће од реалних због природе приступа планирању: **реализација пројекција наставника претходних година је била између 40 и 60 процената.** У том смислу, Факултет **планира реализацију око 120 учешћа на конференцијама** у наредној години, те се, имајући то у виду, планирају средства за суфинансирање учешћа на конференцијама у Финансијском плану.

1.1.2 Планирано организовање научних скупова и округлих столова

Опште напомене: Организовањем националних и међународних научних скупова и округлих столова, Факултет и у 2024. години жели да настави са овим начином продуковања и промовисања научне изврности. Осим очигледних ефеката **подизања видљивости** и, у случају међународних догађаја, **интернационализације**, организација скупова представља и облик **промоције и дисеминације** научних резултата, не само кад је реч о научној, већ и широј јавности. Шири јавни, односно друштвени оквири организације конференција воде прилагођавању научноистраживачког рада интересима шире друштвене заједнице, на тај начин **подижу и релевантност** научноистраживачког рада. Дobar пример подизања релевантности научноистраживачког рада за друштво уопште је и традиционална међународна конференција *Српски језик, књижевност, уметност*, али и научни скуп младих филолога, који својом сталном темом *Савремена проучавања језика и књижевности*, показује тежњу актуелности и релевантности. У смислу укупног ефекта повећања видљивости, промоције, дисеминације и повећања релевантности научног рада, обе планиране конференције већ имају успостављене интернет странице а померање тежишта комуникације са јавношћу и учесницима према овим интернет страницама, путем њиховог сталног освежавања и даљег развијања, већ је извршено. Факултет је сопственим људским ресурсима и доступним бесплатним софтверским алатима већ успоставио и активирао интернет **платформе за електронско управљање** овим двома масовним и традиционалним конференцијама.

Испод је табеларни приказ научних скупова и округлих столова чију организацију Факултет планира за 2024. годину.

р.б.	Назив скупа / округлог стола	време одржавања
1.	XVI научни скуп младих филолога Србије <i>Савремена проучавања језика и књижевности</i>	30. март 2024.
2.	XIX међународни научни скуп <i>Српски језик, књижевност, уметност</i>	25-26. октобар 2024
3.	Округлог стола (Мо)ментална хигијена у настави немачког језика	20. април 2024.
4.	Округли сто <i>Метеопоетика</i>	2. новембар 2024.

За одговарајуће научне догађаје, Факултет планира да конкурише за финансијску подршку Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

1.2 Планирано издаваштво

Опште напомене: Планира се наставак квалитета и обима издаваштва Факултета, с обзиром на то да публикације представљају конкретно исходиште научноистраживачког рада, претпоставку изврности, видљивости и релевантности, као и залог трајности. Факултет ће наставити да унапређује квалитет и ефикасност процеса публикавања. У претходном периоду успостављен је чврст систем спровођења и праћења процедура везаних за издаваштво успостављањем централизоване електронске евиденције и институције Секретара Центра за издавачку делатност, а током 2018. године побољшан је процес припреме за штампу (лектура, коректура, прелом и архивирање), као и ефикасност прелаза рукописа из формалне процедуре у процес припреме за штампу).

Међутим, предстоји реорганизација издавачког процеса с обзиром на нове универзитетске правилнике о издавању уџбеника; такође, планирана реорганизација информатичке службе кроз оптимални просторни распоред није извршена, као што није реализовано планирано оснивање магацина са магационерским софтвером.

С друге стране, факултет је донео одлуке о смањењу тиража пре свега монографија, како би се ефикасност штампе унапредила; у том смислу је Факултет Планом издавачке делатности обухватио 60 публикација, чиме би требало да се дугогодишњи проблем кашњења штампаних издања коначно и разреши.

1.2.1 Планирани зборници

Опште напомене: Зборници радова, готово без изузетка тематски устројени, представљају **традиционално релевантан облик публикавања** у хуманистичким наукама: упућеност на зборнике радова је један од разлога што је тешко озбиљно рачунати импакт факторе научних часописа у овој области. Имајући то у виду, Факултет је и у Плану издавачке делатности за 2023. годину предвидео следеће зборнике радова:

р.б.	Наслов зборника	врста
1.	<i>Српски језик, књижевност, уметност, књ.1</i>	зборник са научног скупа

2.	<i>Српски језик, књижевност, уметност, књ. 2</i>	зборник са научног скупа
3.	<i>Српски језик, књижевност, уметност, књ. 3</i>	зборник са научног скупа
4.	<i>Српски језик, књижевност, уметност, књ. 4</i>	зборник са научног скупа
5.	<i>Савремена проучавања језика и књижевности, књ. 1</i>	зборник са научног скупа
6.	<i>Савремена проучавања језика и књижевности, књ. 2</i>	зборник са научног скупа
7.	<i>Кристина Парезановић, Зборник радова првог националног научног скупа са међународним учешћем Scientia et Musica - SEM 1, 2, 3</i>	зборник са научног скупа
8.	<i>Тијана Ашић, Марија Симовић, Une nouvelle approche sur la langue française.</i>	тематски зборник
9.	<i>К. Мелић, Д. Бошковић, М. Нешић Павковић, Холокауст III, сећање, култура (II).</i>	тематски зборник
10.	<i>Никола Вујчић, Тања Танасковић, Адђела Вујошевић, Тамара Тубић, Година 1999. Медијски дискурс о НАТО бомбардовању СРЈ у Немачкој и Србији.</i>	тематски зборник
11.	<i>Ана Живковић, После 150 година: Радоје Домановић.</i>	зборник са научног скупа
12.	<i>Часлав Николић, Ђорђе Радовановић, Звезде: астрално у књижевности, језику и култури.</i>	тематски зборник
13.	<i>Јелена Петковић, Јулијана Деспотовић: Србистика: Синтакса, Семантика, Стилистика.</i>	тематски зборник

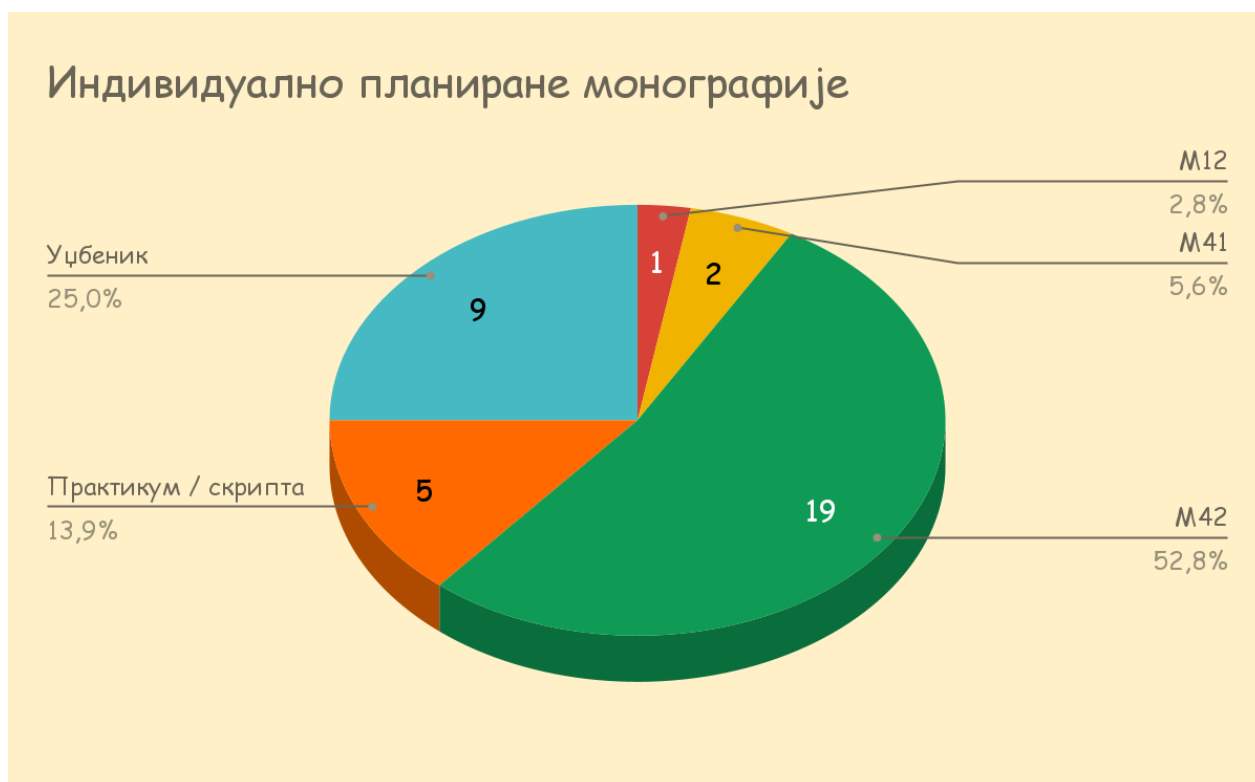
За публикавање зборника са међународног научног скупа *Српски језик, књижевност, уметност*, Факултет планира да конкурише за финансијску подршку Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, као што је успешно чинио и претходних година.

1.2.2 Планиране монографије

Опште напомене: Иако је прва монографија у издању Факултета изашла још 2004. године, од успостављања едиција монографија *Црвена линија* и *Лингвистика* и

србистика, значајно је порастао број монографија публикованих у издању Факултета. У убрзаном ритму технолошког развоја, научна монографија у областима природних наука губи на значају, с обзиром на то да проток времена неопходан за завршетак обимне студије потири њену актуелност. У хуманистичким наукама, научна књига се помериле од синтеза ка проширеним студијама појединих аспеката научних проблема, или чак према антологијским пастишима ауторског опуса, али и даље представља круну индивидуалног научноистраживачког рада, што се види и из неопходности публикавања научних књига за напредовања у научним звањима. Осим тога, као младој институцији, Факултету је о даље потребан значајно већи број уџбеника који би не само пружили већу сатисфакцију студентима, већ и омогућили пренос научноистраживачког рада у наставну праксу и тиме увећали његову **релевантност и видљивост**.

У том смислу, Факултет је Планом издавачке делатности за 2024. годину предвидео средства за публикавање **25** монографија. Пројекција, дата на основу индивидуалних планова наставника и сарадника Факултета, садржи већи број публикација, као што показује графички приказ испод:

Односно, табеларно, по планираним категоријама:

M12	1
-----	---

M41	2
M42	19
Практикум / скрипта	5
Уџбеник	9
Свеукупно	36

Међутим, с обзиром на процењену реализацију индивидуалних пројекција издавања монографија у протеклом периоду, Факултет је Финансијским планом и Планом издавачке делатности и ове године предвидео публикавање у горе наведеном обиму.

1.2.3 Планирани часописи

Опште напомене: Најважнији часопис који Факултет самостално издаје, часопис *Наслеђе*, успешним радом, напредовао је на листи Министарства просвете, науке и технолошког развоја, и стекао категорију M23. Планирано успостављање посебног интернет сајта часописа интегрисаног са електронским системом уређивања поново није до краја реализовано током претходне године. Планира се, још једном, убрзавање овог процеса, у оквиру кога се планира наставак издавања сваког појединог рада публикованог у часопису, уз формирање метаподатака који ће учинити комплетан часопис претраживим како по кључним речима, наслову и апстракт, тако и по читавом тексту чланака. На овај начин, олакшаће се и процес индексирања часописа у индексним базама, што је такође значајно. Успех у индексирању и успостављању електронског уређивања часописа је био планиран и у претходним годинама, и успешно је реализован у делу индексирања: часопис је индексиран у неким од најзначајнијих индексних база на свету (WoS, ESCI, MLA, EBSCO, ERIH+).

Што се тиче обима публикавања, током наредне године биће објављена три броја часописа *Наслеђе* (57, 58. и 59), а за публикавање часописа у наредној години, Факултет планира да конкурише за финансијску подршку Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

Као суизадавач, Факултет ће и у наредној години учествовати у публикавању часописа *Српски језик*, као и часописа *Музички талас*.

Током наредне године биће публикована три броја научног часописа *Lunar*, који Факултет издаје у суиздаваштву са Универзитетом у Крагујевцу, а уређују га наставници са ФИЛУМ-а.

1.3 Планирани пројекти

1.3.1 Пројекти Министарства

У 2020. години, формално се завршио циклус пројеката Министарства и са радом су окончали пројекти 178018 – *Друштвене кризе и савремена српска књижевност и култура: национални, регионални, европски, глобални оквир* (руководилац: проф. др Драган Бошковић) и 178014 – *Динамика структура савременог српског језика* (руководилац: проф. др Милош Ковачевић) који су обележили и на најбољи начин трасирали научни рад у претходној деценији.

Међутим, и у претходној години, на основу резултата и истраживачког потенцијала ових пројеката, Факултет је аплицирао за Уговор о привременом финансирању НИО, којим су истраживања финансирана овим пројектима настављена и након завршетка пројеката. У овом делу, с обзиром на уредбе Владе Републике Србије донете крајем 2023. године, Факултет је формирао Правилник о реализацији НИО финансирања, који је као обавеза проистицао из поменутих уредби; међутим, током 2024. планира се ревизија тог правилника, с обзиром на његов значај, као и на кратак временски рок у ком је морао бити донесен.

Током 2024. године, планира се реализација претходно уговореног пројекта из позива ПРОМИС Фонда за науку Републике Србије под називом *German-Serbian Collocation Dictionary for German Language Teaching and Learning/ Немачко-српски речник колокација за наставу немачког језика као страног (DeSKoll)*, координатор Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, руководилац др Никола Вујчић, ванредни професор.

Најзад, Факултет планира нове апликације у оквиру пројектних позива Фонда за науку.

1.3.2 Међународни пројекти

У предметној години планира се наставак ангажовања на пројекту *CA19131 - Europe Through Textiles: Network for an integrated and interdisciplinary Humanities MoU - 034/20CA19131* - Финансиран од стране Horizon 2020 оквирног програма Европске уније за истраживање и иновације, руководилац испред Универзитета у Крагујевцу професор Факултета Јасмина Тирић.

Такође, током године планира се реализација новоуговореног међународног пројекта подржаног кроз програме билатералне сарадње Републике Србије са другим државама, под називом *Креирање AI модела за аутоматску обраду српских средњовековних рукописа / Creation of AI Models for the Automatic Processing of Serbian Medieval Manuscripts*. Пројекат реализују Филолошко-уметнички факултет и Универзитет у Фрајбургу (Немачка), под руководством наставника факултета др Владимира Полмца, редовног професора, и проф. др Ахима Рабуса са Универзитета у Фрајбургу.

1.3.3 Пројекти Факултета

За 2024. годину планира се наставак спровођења успешно покренутог циклуса пројеката Факултета *Језик, књижевност, уметност, данас*. Планирана тема пројекта је *Метеопоетика*, и окренута је актуелним научним темама и младим истраживачима: Табеларни преглед плана реализације дат је у табели испод.

Опис резултата	Време реализације	Категорија
Веб страница пројекта	јануар 2024	дисеминација
Пријављивање истраживача	фебруар 2024	
Пројекатска сесија / семинар	јул 2024	профилисање истраживања
Округли сто: МЕТЕОПОЕТИКА: ЈЕСЕН/ЗИМА	новембар 2024	округли сто

2 План међународне сарадње

Опште напомене: Сумарно, активности у оквиру међународне сарадње Факултета током наредне године састојаће се у раду на унапређењу постојеће сарадње и на успостављању нове сарадње са иностраним високошколским установама, раду на повећању долазећих и одлазећих мобилности наставника, студената и ненаставног особља, раду на ангажовању страних лектора, као и у раду на промовисању Факултета у регионалним и европским оквирима.

2.1 Унапређење постојећих и успостављање нових сарадњи

Опште напомене: И у наредној години ће се континуирано радити на потписивању нових споразума о академској сарадњи, кад год се оцени да је то у интересу Факултета, али и у складу са могућностима за реализацију. Наиме, ограничени број мобилности алоцираних у оквиру Еразмус+ мобилности, чини нове уговоре донекле излишним, с обзиром на чињеницу да број уговора превазилази број алоцираних мобилности.

2.2 Мобилности

2.2.1 Административна подршка

И у наредној години ће бити посебно изазовно изнаћи начине да се пружи адекватна подршка студентима и наставницима да остваре мобилности, с обзиром на смањење доступних места за мобилности, нарочито за наставнике и административне раднике.

У претходном периоду су, у складу са прошлогодишњим планом, успешно успостављени софтверски и административни капацитети за издавање диплома, додатака дипломи и друге документације на енглеском језику. У постојећи софтвер студентске службе, радом више наставника и сарадника, убачене су могућности за издавање диплома и додатака дипломи на енглеском, али је променом софтвера студентске службе у **2018. години, створена потреба за додатним напором на реинтеграцији ових података, што је домен процеса у настави и организацији наставе.**

2.2.2 Планиране мобилности

Наставници Факултета традиционално у далеко већем обиму планирају учешћа на научним конференцијама, него на мобилностима. То није превасходно последица мишљења да су конференције озбиљнији и испуњенији

облик међународне активности, већ и објективних чињеница да је за мобилности сада теже добити финансирање. Осим тога, финансирање мобилности не зависи од Факултета, па је мотивисаност наставника да те податке предају у оквиру механизма за припрему овог Плана мала.

Наставници су планирали **18 мобилности**, што је далеко мање од 30 мобилности планираних 2020, али је и значајно више него 2023 (7). Увећане бројке кад је реч о планираним мобилностима делом су последица нових пројеката који крећу са реализацијом 2024. године и подразумевају студијско-истраживачке боравке. Испод су институције на којима су наставници и сарадници Факултета планирали мобилности у наредну годину:

Универзитет у Пловдиву, Бугарска, 27.07. 2024.

Univerzitet Neofit Rilski, Blagoevgrad, Bugarska, 12-18. februar 2024.

Западни универзитет у Темишвару, април 2024.

Scottish Universities' International Summer School, 5-17.8.2024.
University of Naples, Università degli Studi di Napoli Federico II, literary in-residency, E-Routes project
School of Liberal Arts and Humanities, Woxsen University, Hyderabad, India, јул 2024.
Institut Jean Nicod, Paris, септембар 2024
Универзитет у Вирцбургу, април и мај 2024.
Claims Conference, Workshop On Holocaust, 8-11.07.2024, Varsava, Poljska
Универзитет у Фрајбургу, Катедра за србистику у оквиру пројекта „Креирање AI модела за аутоматску обраду српских средњовековних рукописа“, први квартал 2024.
ДААД стипендија за истраживачки боравак за универзитетске наставнике и научнике у Немачкој, октобар 2024
Масариков универзитет у Брну (Република Чешка), 4 - 8. март 2024.
Институт за славистику у Фрајбургу (10 дана, април)
Goethe-Institut, Dresden, Немачка, 7 дана (27.5.-3.6.2024)
Универзитет у Бањој Луци, РС, јесен 2024.
Memorial de la Shoah, Universite La Sorbonne, (3 недеље, септембар)
Институт за славистику у Фрајбургу (10 дана, октобар)
Факултет за математику и физику Универзитета у Прагу (30 дана, јун-јул)

мр Зоран Комадина, редовни професор

Декан Филолошко-уметничког факултета

др Никола Бубања, редовни професор

Продекан за научноистраживачки рад
и међународну сарадњу
Филолошко-уметничког факултета